

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته مدیریت دولتی گرایش منابع انسانی

موضوع :

بررسی رابطه خصوصی سازی در شرکت های بیمه با رضایت بیمه گذاران

استاد راهنمای

جناب آقای دکتر حسن درویش

استاد مشاور

جناب آقای دکتر رضا رسولی

استاد داور

جناب آقای دکتر علی نجات بخش

تحقیق و نگارش

فرشاد الیاسی

تیرماه ۱۳۸۹

تَعْدِيمُهُ

پرورداد میربام

و

برادر شهیدم قیح الله الیاسی که کثیار و رفتارش همواره چراغ راهم بوده و خواهد بود

و

هر سرگرامی و فرزندان دلندم

و

تمام عزیزان کیکه مراراہنمایی و یاری نمودند

فهرست مطالب

چکیده

عنوان	صفحه
فصل اول : کلیات پژوهش	۱
مقدمه	۲
بیان مسئله	۳
سوالات تحقیق	۴
ضرورت تحقیق	۵
قلمرو تحقیق	۶
فرضیه ها و پرسش های تحقیق	۷
اهداف تحقیق	۸
اهداف کاربردی تحقیق	۹
تعاریف واژگان تحقیق	۱۰
جامعه آماری	۱۱
نمونه آماری	۱۲
ابزار گردآوری اطلاعات	۱۳
طرح پژوهش	۱۴
فصل دوم : ادبیات و پیشینه پژوهش	۱۵
مقدمه	۱۶
بخش اول : رضایت مشتریان	۱۷
اهمیت رضایت مشتری	۱۸

۱۹	انواع مشتریان
۲۰	ماهیت رضایت مشتریان
۲۰	تئوریهای علوم اجتماعی درباره ماهیت رضایت
۲۱	رضایت افرادی
۲۲	توسعه سریع در فرآگیر شدن رضایت مشتری
۲۴	هفت دستور طلایی برای کیفیت خدمات
۲۴	مدل کیفیت خدمات SERVQUAL
۲۷	برخی از ویژگیهای مدل SERVQUAL
۲۸	ابعاد کیفیت خدمات
۲۸	انتظارات مشتریان
۳۰	بررسی مدل‌های اندازه گیری رضایت مشتری
۳۰	بررسی تاریخی مدل‌های شاخص ملی رضایت مشتری
۳۳	تشریح مدل شاخص رضایت مشتری آمریکایی ACSI
۳۴	ورودیهای ACSI
۳۵	نقاط قوت ACSI
۳۶	نقاط ضعف ACSI
۳۶	تشریح شاخص رضایت مشتری اروپایی ECSI
۳۸	شاخص رضایت مشتری درسوئیس SWICS
۳۹	شاخص رضایت مشتری درمالزی MCSI
۴۰	ویژگیهای مدل رضایت مشتری مالزی
۴۰	شاخص رضایت مشتری در چین CCSI
۴۱	مدل CCSI

۴۵ شاخص رضایت مشتری ترکیه ای TCSI
۴۶ نواصی مدل فعلی
۴۹ مقایسه بین مدلهای ACSI و SCSB
۴۹ مقایسه بین مدلهای ECSI و ACSI
۵۰ مقایسه مدل MCSI با مدلهای ECSI و ACSI
۵۱ بخش دوم : خصوصی سازی
۵۲ تعریف خصوصی سازی
۵۳ دلایل خصوصی سازی
۵۴ اهداف خصوصی سازی
۵۴ روشاهای خصوصی سازی
۵۴ روشاهای متدال خصوصی سازی
۵۵ خصوصی سازی همراه با واگذاری مالکیت
۶۱ خصوصی سازی بدون واگذاری مالکیت
۶۲ خصوصی سازی در کشورها
۶۴ خصوصی سازی در ایران
۶۵ روند حرکت برنامه خصوصی سازی از سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۸۴
۶۷ اثرات مثبت و منفی خصوصی سازی
۶۹ بخش سوم : مشتری گرایی
۷۰ مقدمه
۷۱ تعریف مشتری گرایی
۷۳ مفهوم استراتژی مشتری گرایی
۷۴ مشتری گرایی در مدیریت دولتی نوین
۷۵ مشتری گرایی به عنوان رفتارهای خدماتی (COB)
۷۶ مشتری گرایی و سازمانهای TQM

۷۸ سنجش مشتری گرایی
۸۲ پژوهش‌های انجام شده در خارج از کشور
۸۳ پژوهش‌های انجام شده در ایران
۸۳ مدل پیشنهادی
۸۷ مدل مفهومی تحقیق
۸۸ نکاهی به مبانی اسلامی در رابطه با مشتری مداری و بیمه
۹۸ فصل سوم: روش اجرای پژوهش
۹۹ مقدمه
۹۹ روش‌های آماری
۱۰۱ جامعه و نمونه
۱۰۱ دلایل نمونه‌گیری
۱۰۲ روش‌های نمونه‌گیری
۱۰۲ ویژگیهای فنی ابزار اندازه‌گیری
۱۰۳ آزمون پایابی
۱۰۵ روش‌های نمونه‌گیری در پژوهش
۱۰۸ پرسشنامه مدل شاخص رضایت مشتری امریکایی ACSI
۱۰۸ پرسشنامه مشتری گرایی با استفاده از معیار داناوان
۱۰۹ روش‌های آماری انجام شده در پژوهش
۱۱۰ فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده های پژوهش
۱۱۱ مقدمه
۱۱۱ بررسی توصیفی پرسشنامه ها
۱۵۷ تجزیه و تحلیل فرضیه ها
۱۶۶ فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۶۷	نتیجه گیری فرضیه ها
۱۷۱	پیشنهادها
۱۷۱	پیشنهادهای کاربردی
۱۷۴	پیشنهاد های برای تحقیقات آینده
۱۷۴	موانع و محدودیتهای تحقیق

فهرست منابع

پیوست

پرسشنامه

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شكل ۱-۲ انتظارات مشتری و اقدامات سازمان	۲۹
شكل ۲-۲ مدل شاخص رضایت مشتری در امریکا	۳۴
شكل ۲-۳ مدل شاخص رضایت مشتری در اروپا	۳۷
شكل ۲-۴ مدل شاخص رضایت مشتری در سوئیس	۳۹
شكل ۲-۵ مدل شاخص رضایت مشتری در مالزی.....	۴۰
شكل ۲-۶ مدل شاخص رضایت مشتری در چین	۴۱
شكل ۲-۷ مدل شاخص رضایت مشتری در ترکیه	۴۸
شكل ۲-۸ روابط ساختاری مرتبه دوم.....	۸۰
شكل ۲-۹ مدل کرونکا و دیگران	۸۱
شكل ۲-۱۰ اشخاص ملی رضایت مشتری پیشنهادی	۸۶
شكل ۲-۱۱ مدل مفهومی پژوهش	۸۷

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار دایره‌ای ۴-۱ برای نوع بیمه نامه پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۲
نمودار دایره‌ای ۴-۲ برای جنسیت پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۳
نمودار دایره‌ای ۴-۳ برای رده سنی پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۴
نمودار دایره‌ای ۴-۴ برای تحصیلات پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۵
نمودار دایره‌ای ۴-۵ برای مدت زمان همکاری پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۶
نمودار دایره‌ای ۴-۶ برای میزان درآمد پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۷
نمودار دایره‌ای ۴-۷ برای نوع شرکت بیمه پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۸
نمودار میله‌ای ۴-۸ برای سوال ۱ (مشتری گرایی)	۱۱۹
نمودار میله‌ای ۴-۹ برای سوال ۲ (مشتری گرایی)	۱۲۰
نمودار میله‌ای ۴-۱۰ برای سوال ۳ (مشتری گرایی)	۱۲۱
نمودار میله‌ای ۴-۱۱ برای سوال ۴ (مشتری گرایی)	۱۲۲
نمودار میله‌ای ۴-۱۲ برای سوال ۵ (مشتری گرایی)	۱۲۳
نمودار میله‌ای ۴-۱۳ برای سوال ۶ (مشتری گرایی)	۱۲۴
نمودار میله‌ای ۴-۱۴ برای سوال ۷ (مشتری گرایی)	۱۲۵
نمودار میله‌ای ۴-۱۵ برای سوال ۸ (مشتری گرایی)	۱۲۶
نمودار میله‌ای ۴-۱۶ برای سوال (مشتری گرایی)	۱۲۷
نمودار میله‌ای ۴-۱۷ برای سوال ۱۰ (مشتری گرایی)	۱۲۸
نمودار میله‌ای ۴-۱۸ برای سوال ۱ (مشتری گرایی)	۱۲۹
نمودار میله‌ای ۴-۱۹ برای سوال ۲ (مشتری گرایی)	۱۳۰

۱۳۱	نmodار میله ای ۲۰-۴ برای سوال (رضایت مشتری)
۱۳۲	نmodار میله ای ۲۱-۴ برای سوال ۲ (رضایت مشتری)
۱۳۳	نmodار میله ای ۲۲-۴ برای سوال ۳ (رضایت مشتری)
۱۳۴	نmodار ۲۳-۴ نmodار میله ای برای سوال ۴ (رضایت مشتری)
۱۳۵	نmodار میله ای ۲۴-۴ برای سوال ۵ (رضایت مشتری)
۱۳۶	نmodار میله ای ۲۵-۴ برای سوال ۶ (رضایت مشتری)
۱۳۷	نmodار میله ای ۲۶-۴ برای سوال ۷ (رضایت مشتری)
۱۳۸	نmodار میله ای ۲۷-۴ برای سوال ۸ (رضایت مشتری)
۱۳۹	نmodار میله ای ۲۸-۴ برای سوال ۹ (رضایت مشتری)
۱۴۰	نmodار میله ای ۲۹-۴ برای سوال ۱۰ (رضایت مشتری)
۱۴۱	نmodار میله ای ۳۰-۴ برای سوال ۱۱ (رضایت مشتری)
۱۴۲	نmodار میله ای ۳۱-۴ برای سوال ۱۲ (رضایت مشتری).
۱۴۳	نmodار میله ای ۳۲-۴ برای سوال ۱۳ (رضایت مشتری)
۱۴۴	نmodار میله ای ۳۳-۴ برای سوال ۱۴ (رضایت مشتری)
۱۴۵	نmodار میله ای ۳۴-۴ برای سوال ۱۵ (رضایت مشتری)

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۴	جدول ۲-۱ متغیرهای پنهان و شاخص های مدل CCSI
۵۵	جدول ۲-۲ واگذاری از راه عرضه عمومی سهام شرکت های دولتی.....
۵۶	جدول ۲-۳ واگذاری از راه عرضه محدود شرکت های دولتی
۵۷	جدول ۲-۴ واگذاری از راه فروش دارایی ها
۵۸	جدول ۲-۵ واگذاری از راه جلب مشارکت بخش خصوصی در افزایش سرمایه شرکت های دولتی
۵۹	جدول ۲-۶ واگذاری از راه تفکیک به واحدهای کوچکتر
۶۰	جدول ۲-۷ واگذاری از راه فروش به مدیران یابه کارکنان
۶۱	جدول ۲-۸ واگذاری از راه عقد قراردادهای واگذاری مدیریت یا اجاره داراییها به بخش خصوصی
۶۲	جدول ۲-۹ انگلستان
۶۳	جدول ۲-۱۰ فرانسه
۶۴	جدول ۲-۱۱ مکزیک
۶۵	جدول ۲-۱۲ مالزی
۶۶	جدول ۲-۱۳ ترکیه
۶۷	جدول ۲-۱۴ عمکرد فروش شرکتهای دولتی بر اساس دوره واگذاری (ارقام به میلیارد ریال و به قیمت)
۷۷	جدول ۲-۱۵ : تمایزات کلیدی بین سازمانهای سنتی و سازمانهای TQM
۸۴	جدول ۲-۱۶ ورودیها و خروجیهای شاخص های ملی رضایت مشتری
۱۰۴	جدول ۳-۱ آزمون آلفای کرونباخ برای پایایی پرسشنامه
۱۰۴	جدول ۳-۲ آزمون آلفای کرونباخ برای پایایی سوالات مربوط به مشتری گرایی
۱۰۵	جدول ۳-۳ آزمون آلفای کرونباخ برای پایایی سوالات مربوط به رضایت مشتری
۱۰۷	جدول ۳-۴ تعداد افراد نمونه شرکت های مختلف در هردو جامعه

جدول ۳-۵ فرایند تعریف عملیاتی متغیرهای سنجش رضایت مشتری	۱۰۸
جدول ۳-۶ فرایند تعریف عملیاتی متغیرهای سنجش مشتری گرایی	۱۰۹
جدول ۴-۱ فراوانی برای نوع بیمه نامه پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۲
جدول ۴-۲ فراوانی برای جنسیت پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۳
جدول ۴-۳ فراوانی برای رده سنی پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۴
جدول ۴-۴ فراوانی برای تحصیلات پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۵
جدول ۴-۵ فراوانی برای مدت زمان همکاری پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۶
جدول ۴-۶ فراوانی برای میزان درآمد پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۷
جدول ۴-۷ فراوانی برای نوع شرکت بیمه پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه	۱۱۸
جدول ۴-۸ فراوانی برای سوال ۱ (مشتری گرایی)	۱۱۹
جدول ۴-۹ فراوانی برای سوال ۲ (مشتری گرایی)	۱۲۰
جدول ۴-۱۰ فراوانی برای سوال ۳ (مشتری گرایی)	۱۲۱
جدول ۴-۱۱ فراوانی برای سوال ۴ (مشتری گرایی)	۱۲۲
جدول ۴-۱۲ فراوانی برای سوال ۵ (مشتری گرایی)	۱۲۳
جدول ۴-۱۳ فراوانی برای سوال ۶ (مشتری گرایی)	۱۲۴
جدول ۴-۱۴ فراوانی برای سوال ۷ (مشتری گرایی)	۱۲۵
جدول ۴-۱۵ فراوانی برای سوال ۸ (مشتری گرایی)	۱۲۶
جدول ۴-۱۶ فراوانی برای سوال ۹ (مشتری گرایی)	۱۲۷
جدول ۴-۱۷ فراوانی برای سوال ۱۰ (مشتری گرایی)	۱۲۸
جدول ۴-۱۸ فراوانی برای سوال ۱۱ (مشتری گرایی)	۱۲۹
جدول ۴-۱۹ فراوانی برای سوال ۱۲ (مشتری گرایی)	۱۳۰
جدول ۴-۲۰ فراوانی برای سوال ۱ (رضایت مشتری)	۱۳۱
جدول ۴-۲۱ فراوانی برای سوال ۲ (رضایت مشتری)	۱۳۲

۱۳۳	جدول ۴-۲۲ فراوانی برای سوال ۳ (رضایت مشتری)
۱۳۴	جدول ۴-۲۳ فراوانی برای سوال ۴ (رضایت مشتری)
۱۳۵	جدول ۴-۲۴ فراوانی برای سوال ۵ (رضایت مشتری)
۱۳۶	جدول ۴-۲۵ فراوانی برای سوال ۶ (رضایت مشتری)
۱۳۷	جدول ۴-۲۶ فراوانی برای سوال ۷ (رضایت مشتری)
۱۳۸	جدول ۴-۲۷ فراوانی برای سوال ۸ (رضایت مشتری)
۱۳۹	جدول ۴-۲۸ فراوانی برای سوال ۹ (رضایت مشتری)
۱۴۰	جدول ۴-۲۹ فراوانی برای سوال ۱۰ (رضایت مشتری)
۱۴۱	جدول ۴-۳۰ فراوانی برای سوال ۱۱ (رضایت مشتری)
۱۴۲	جدول ۴-۳۱ فراوانی برای سوال ۱۲ (رضایت مشتری)
۱۴۳	جدول ۴-۳۲ فراوانی برای سوال ۱۳ (رضایت مشتری)
۱۴۴	جدول ۴-۳۳ فراوانی برای سوال ۱۴ (رضایت مشتری)
۱۴۵	جدول ۴-۳۴ فراوانی برای سوال ۱۵ (رضایت مشتری)
۱۴۶	جدول ۴-۳۵ آماره های توصیفی (میانگین، میانه، انحراف معیار، کوچکترین داده و بزرگترین داده)
۱۴۶	جدول ۴-۳۶ آماره های توصیفی (میانگین، میانه، انحراف معیار، کوچکترین داده و بزرگترین داده)
۱۴۷	جدول ۴-۳۷ آماره های توصیفی (میانگین، میانه، انحراف معیار، کوچکترین داده و بزرگترین داده)
۱۴۸	جدول ۴-۳۸ آماره های توصیفی (میانگین، میانه، انحراف معیار، کوچکترین داده و بزرگترین داده)
۱۴۸	جدول ۴-۳۹ تحلیل عاملی (آزمون KMO و بارتلت)
۱۴۹	جدول ۴-۴۰ رنگهای خاکستری در هر قابع نشانده همبستگی بالا
۱۵۰	جدول ۴-۴۱ تحلیل عاملی (آزمون KMO و بارتلت)
۱۵۰	جدول ۴-۴۲ رنگهای خاکستری در هر قابع نشان دهنده همبستگی بالا
۱۵۱	جدول ۴-۴۳ آزمون نرمال بودن متغیر رضایت مشتری (کولموگروف اسپیرنوف)
۱۵۱	جدول ۴-۴۴ آزمون نرمال بودن مشتری گرابی (کولموگروف اسپیرنوف)

152	جدول ۴-۴۵ آزمون نرمال بودن رضایت مشتری در شرکت بیمه خصوصی (کولموگروف اسپیرنوف)
152	جدول ۴-۴۶ آزمون نرمال بودن مشتری گرایی در شرکت بیمه خصوصی (کولموگروف اسپیرنوف)
153	جدول ۴-۴۷ آزمون نرمال بودن متغیر انتظارات مشتری، (کولموگروف اسپیرنوف)
153	جدول ۴-۴۸ آزمون نرمال بودن کیفیت در گ شده (کولموگروف اسپیرنوف)
154	جدول ۴-۴۹ آزمون نرمال بودن متغیر ارزش در گ شده (کولموگروف اسپیرنوف)
154	جدول ۴-۵۰ آزمون نرمال بودن متغیر جلب خشنودی مشتری (کولموگروف اسپیرنوف)
155	جدول ۴-۵۱ آزمون نرمال بودن متغیر شناخت نیازهای مشتری (کولموگروف اسپیرنوف)
155	جدول ۴-۵۲ آزمون نرمال بودن تامین نیازهای مشتری (کولموگروف اسپیرنوف)
156	جدول ۴-۵۳ آزمون نرمال بودن برقراری ارتباط شخصی با مشتری (کولموگروف اسپیرنوف)
157	جدول ۴-۵۴ آزمون لون برای همسانی واریانس رضایت بیمه گذاران
158	جدول ۴-۵۵ آزمون تی دو نمونه ای مستقل برای مقایسه رضایت بیمه گذاران
158	جدول ۴-۵۶ ضربیب همبستگی پیرسون (بررسی رابطه)
159	جدول ۴-۵۷ آزمون لون برای همسانی واریانس مشتری مداری
160	جدول ۴-۵۸ آزمون تی دو نمونه ای مستقل برای مقایسه مشتری مداری
162	جدول ۴-۵۹ آزمون مقایسه ای فریدمن
162	جدول ۴-۶۰ به ازای حداقل یک j_i
163	جدول ۴-۶۱ آزمونهای ویلکاکسن
163	جدول ۴-۶۲ رتبه بندی فریدمن
163	جدول ۴-۶۳ آزمون فریدمن برای مقایسه ۴ زیر شاخص مشتری گرایی (رتبه بندی)
164	جدول ۴-۶۴ به ازای حداقل یک j_i
164	جدول ۴-۶۵ آزمونهای ویلکاکسن
165	جدول ۴-۶۶ رتبه بندی فریدمن (مشتری گرایی)

بررسی رابطه خصوصی سازی در شرکت های بیمه با رضایت بیمه گذاران

چکیده

ارتفاعی سطح رضایتمندی مشتری ، باعث ارتقای میزان سودآوری و افزایش سهم بازار شرکت خواهد شد. از آنجائیکه عمدۀ ترین هدف خصوصی سازی ، افزایش کارایی در اقتصاد به دست نیروهای بازار می باشد و از دلایل اصلی خصوصی سازی نارضایتی عمومی از بنگاههای دولتی به دلیل قیمت بالا و کیفیت نامناسب کالا و خدمات است ، بنابراین از دهه ۱۹۷۰ به بعد خصوصی سازی یکی از راهکارهای اصلی افزایش رضایتمندی در بخش دولتی مد نظر قرار گرفته است تا از طریق ایجاد مشتری گرایی در شرکت های خصوصی شده رضایت مشتریان تامین گردد.

سوال اصلی این تحقیق بررسی تاثیر خصوصی سازی بر رضایت بیمه گذاران در صنعت بیمه کشور می باشد ، جامعه آماری این پژوهش شامل بیمه گذاران شرکت های بیمه دولتی آسیا و البرز و شرکت‌های بیمه خصوصی پارسیان و پاسارگاد واقع در تهران است و نمونه این تحقیق بر اساس فرمول کوکران برای هردو شرکت های بیمه دولتی و شرکت‌های بیمه خصوصی برابر با ۳۸۴ نفر است . برای گردآوری داده ها در این پژوهش از شاخص رضایت مشتری آمریکایی (ACSI) و برای سنجش مشتری گرایی از معیار دوناوان و دیگران با پایایی ۹۵٪ استفاده شده است.

نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که میانگین رضایت مشتریان و مشتری گرایی در شرکت‌های بیمه خصوصی بیشتر از شرکت های بیمه دولتی است . همچنین نتیجه پژوهش نشان داد که بین خصوصی سازی از طریق مشتری گرایی با رضایت مشتریان رابطه معنا داری وجود دارد . بنابراین افزایش مشتری گرایی در شرکت های بیمه خصوصی منجر به افزایش رضایت مشتریان می گردد.

وازگان کلیدی :

رضایت مشتری ، خصوصی سازی ، مشتری گرایی ، شاخص رضایت مشتری آمریکایی ، انتظارات مشتری ، کیفیت درک شده ، ارزش درک شده

فصل اول

کلیات

پژوهش

مقدمه

بعد از جنگ جهانی دوم و با شروع دهه ۱۹۶۰-۱۹۷۰ فعالیت دولتها در امور اقتصادی شدت گرفته و برای توسعه آن با توجه به نظریه های اقتصادی کینز دولتها را درگیر فعالیتهای اقتصادی می نمود . از اواخر دهه هفتاد و شروع دهه هشتاد میلادی با هدف اصلاح شرکت های دولتی و با ایجاد محدودیتهای شدید بودجه ای ایجاد شرایط رقابتی مانند انتخاب و تعیین صلاحیت هیات مدیره - آموزش - پاداش مدیران - قراردادی کردن روابط مدیران و شرکت و مانند آن نتایج ناچیزی را در برداشته است .

در مواردی که نتایج اولیه چنین اقداماتی نوید بخش بود دستاوردها نیز غیر قابل اعتماد به نظر می رسید. در پایان دهه ۱۹۸۰ میلادی مالکیت دولتی یکی از دلایل اصلی ناتوانی در انجام اصلاحات پایدار و اساسی در شرکت های دولتی به شمار می رفت .

در آغاز دهه ۱۹۹۰ میلادی الگوی جدید مدیریت در اکثر کشورهای پیشرفته ظهر کرد ، در این الگوی جدید دولت ها ارباب رجوع را مشتری می نامند و برای آن حق انتخاب قائل هستند . با توجه به این الگوی جدید سنجش عملکرد سازمان های دولتی و عمومی بطور قابل ملاحظه ای تغییر کرده است، در حالیکه در دهه ۹۸ به صرفه جویی - کارایی و اثر بخشی و تمرکز داشت و در دهه ۱۹۹۰ به کیفیت رضایت مشتریان تغییر نمود.^۱

با شروع دهه ۱۹۸۰ سازمانهای زیادی **TQM** را در پاسخ به تغییرات محیطی پذیرفتند طی این سالها تاثیرات عمده ای بر مدیریت سازمان ها در بخش خصوصی گذاشته است مدیران بخش خصوصی نیز از آن استقبال فراوانی داشتند^۲. اغلب شرکت های بزرگ از آن بهره گرفته اند و این امر موجبات توفیق آنها را در عرصه رقابتی امروز را فراهم آورده است. نهضت مدیریت دولتی جدید و مدیریت گرایی نیز این گرایش را تشدید کرده است .

1 Lien-Ti , Bei , cian -Fong , Shang, (2006) . " Building marketing strategies for state -owned enterprises against private ones based on the perspectives of customer satisfaction and service quality " , Journal of Retailing and Consumer Services 13 ,pp. 1- 13.

2 Schedler , Kuno , Summermatter , Lukas , (2207) . Customer orientation in electronic government . Motives and effects , Government Information Quarterly 24 (2007) p 291

بهره گیری از شیوه های موفق بخش خصوصی در مدیریت دولتی نوین مورد تاکید بوده و تجویز می شود. مدیران مالی بخش دولتی که در پی ایجاد تحول در بخش دولتی و اجرای اصلاحات هستند به مدیریت کیفیت جامع توجه دارند و آن را ابزاری جهت نیل به مقاصد توسعه می دانند. اگر مدیریت کیفیت جامع در بخش خصوصی به نیازها پاسخ داده است در بخش دولتی نیز مفید خواهد بود. مشتری مداری - تغییرات سریع تکنولوژی - افزایش رقابت - جهانی شدن مفاهیم جدیدی هستند که جهان امروزی را به شدت تحت تاثیر قرار داده و آن را از جهان پیشین بسیار متفاوت کرده اند کاهش عمر محصولات و خدمات توجه سازمانها و شرکت ها را به سوی مشتری مداری معطوف نموده است. یکی از مهمترین چالش‌های پیش رو در سازمانها امروزی مشتری گرایی و جلب رضایت مشتری است.

امروز سازمانهای تولیدی و خدماتی میزان رضایت مشتری را به عنوان معیاری مهم برای سنجش کیفیت کار خود قلمداد می کنند و این روند همچنان رو به افزایش است. از این رو خصوصی سازی وسیله ای برای افزایش کیفیت خدمات و افزایش مشتری گرایی و در نهایت افزایش رضایت مشتریان در نظر گرفته شده است. سازمانهای بخش دولتی به دلیل تنوع و تعداد مشتریان به نسبت سازمانهای خصوصی نه تنها باایستی مراتب برآورده شدن انتظارات مشتریان باشند بلکه باید تلاش نمایند تا دریابند طرز نگرش مشتریان نسبت به سازمان های دولتی و نحوه ارائه خدمات آنان چیست؟ این نیاز موجب شده است که سازمان های دولتی بیش از گذشته در پی اندازه گیری کیفیت خدمات در این بخش باشند.

بیان مسئله

خصوصی سازی که از اوایل دهه ۱۹۸۰ بصورت جدی مطرح شده است همچنان در ابعاد گسترده ای و در بیش از ۱۰۰ کشور دنیا دنبال می شود. خصوصی سازی یکی از عناصر فوق العاده مهم و همراه با پدیده جهانی شدن است که اتکا بر بازار را در تخصیص منابع افزایش می دهد و در کنار آن باعث افزایش مشارکت مردم در صحنه های اقتصادی و جامعه می گردد. در اغلب کشورهای شرقی از دهه ۱۹۹۰ رضایت مشتریان سیر صعودی داشته است. در نیمه دوم دهه ۱۹۹۰ در برزیل و مکزیک نتایج افکار سنجش نشان دهنده نارضایتی از بخش خدمات دولتی بود و روسیه نیز در چنین شرایطی قرار داشت و ۸۰ درصد مردم نسبت به

نهادهای حکومتی قویا" احساس بیگانگی می نمودند . در سال ۱۳۸۰ پژوهشی در زمینه رضایت مشتریان در بیمارستانهای خصوصی و بیمارستانهای دولتی صورت گرفت باید به این نکته توجه داشت که اکثر ادارات دولتی با پیروی از الگوی سنتی در ارائه خدمات کیفیت مطلوب را رعایت نمی کنند . از آنجائیکه شرکتهای دولتی در محیط سیاسی بسربمی برند میتوان گفت که مدیریت در آنها پیچیده بوده و سازمانهای فوق با تنوع ارزشها منافع و اهداف و تلاطم در محیط فناوری و اجتماعی مواجه اند . بنابراین برای نتیجه گیری بهتر باید شرکت های دولتی را با شرکت های خصوصی در یک صنعت مشابه مقایسه نماییم و با این مقایسه خاص می توان تاثیر دقیق خصوصی سازی را بر رضایت مشتری ارزیابی نمود . مسئله این است که خصوص سازی چه تاثیری بر رضایت مشتریان (بیمه گذاران) دارد ؟ به عبارت دیگر آیا بین میانگین رضایت بیمه گذاران در شرکت های بیمه دولتی و شرکت های بیمه خصوصی تفاوت معناداری وجود دارد ؟ همینطور می خواهیم بدانیم : آیا مشتری گرایی در شرکت های بیمه خصوصی افزایش یافته است و رابطه معنا داری بین خصوصی سازی از طریق مشتری گرایی با رضایت بیمه گذاران وجود دارد ؟ مشتری گرایی موجب رضایت بیمه گذاران در شرکت های بیمه شده است ؟

سوالات تحقیق

- (۱) آیا بین میانگین رضایت بیمه گذاران در شرکت های بیمه خصوصی با شرکت های بیمه دولتی تفاوت معنا داری وجود دارد ؟
- (۲) آیا بین خصوصی سازی از طریق مشتری گرایی با رضایت بیمه گذاران رابطه معناداری وجود دارد ؟
- (۳) آیا میزان مشتری مداری در شرکتهای بیمه خصوصی بیش از شرکتهای بیمه دولتی می باشد ؟

ضرورت تحقیق

بسیاری از کشورها عملکرد ضعیف شرکت های دولتی در رسیدن به اهداف را به علل مختلف از جمله به شیوه های نامناسب قیمت گذاری - تنوع اهداف - حاکم شدن اغراض سیاسی جناحهای مختلف حاکم - بهره وری پایین نیروی انسانی و سرمایه که باعث تخصیص نامتناسب منابع کمیاب

اقتصادی می شود را تجربه کرده اند و از سوی دیگر بخش خصوصی با ایجاد تغییراتی در عوامل انسانی - مدیریت و سرمایه و افزایش بهره وری آنان و ایجاد عوامل انگیزش در کارکنان و اندازه گیری دقیق عملکرد و داشتن اهداف مشخص و مشارکت کارکنان در امور سازمان از منابع مهم اقتصادی استفاده بهینه می کنند و برای مشتریان ارزش قائل بوده و جلب رضایت مشتری را اساس استراتژی خود می دانند.

مدیریت دولتی نوین در صدد است تا از تجارب مدیریت بخش خصوصی در بخش عمومی استفاده نماید و یکی از شاخه های مدیریت دولتی نوین برای این منظور خصوصی سازی می باشد که از دهه ۱۹۸۰ به بعد مورد توجه اکثر کشورهای جهان قرار گرفته است.

در کشور ما نیز در راستای خصوصی سازی در خرداد ماه سال ۱۳۸۴ سیاستهای کلی اصل ۴۴ توسط مقام معظم رهبری به دولت ابلاغ شد و دستور واگذاری بخش اعظم سهام تعدادی از بنگاههای اقتصادی و شرکتهای بزرگ دولتی صادر شد. حال در این تحقیق سعی بر آن است که رضایت بیمه گذاران در شرکت های بیمه دولتی که در نهایت خصوصی خواهند شد را با شرکت های بیمه خصوصی در صنعت بیمه را با یکدیگر مقایسه نماییم. با توجه به اینکه مسئله خصوصی سازی در حال حاضر یکی از چالشهای فرا روی بسیاری از شرکت های دولتی است و کشور ما در مرحله حساسی قرار گرفته است. همچنین قصد داریم بدانیم که آیا با خصوصی سازی رضایت بیمه گذاران نیز افزایش می یابد؟ برای پاسخ به این سوال در پی آئیم که شرکت های بیمه دولتی و خصوصی را در صنعت بیمه که با یکدیگر رقابت دارند مقایسه نماییم.

قلمرو تحقیق

الف) **موضوعی** : از نظر موضوعی مورد تحقیق بر اساس تاثیر خصوصی سازی بر رضایت بیمه گذاران است و محقق به دنبال ارتباط بین خصوصی سازی و رضایت بیمه گذار می باشد و با ارائه پیشنهادات در جهت تسهیل خصوصی سازی با در نظر گرفتن معیار رضایت بیمه گذاران می باشد و از طرف دیگر محقق بر آن است که معنادار بودن رابطه بین خصوصی سازی از طریق مشتری گرایی و رضایت بیمه گذاران را بررسی و میزان هریک را در شرکتهای بیمه دولتی و خصوصی ارزیابی نماید.